

Optimistjollen i Skive Sejlklub

Optimistjollen stammer fra Clearwater i Florida, USA, hvor den startede som "sæbekassebil" med hjul og sejl. Den blev imidlertid for farlig at have kørende i trafikken. En ungdomsinteresseret konstruktør skænkede derfor en interesseret klub tegningerne til en sejllende sæbekasse, den såkaldte optimistjolle. Erhvervsdrivende forærede ungdommen et antal joller, der til gengæld blev forsynet med farvestrålende reklamer på sejl og skrog.

Arkitekt Axel Damgård, Vordingborg, fandt i 1954 en beskrivelse af optimistjollen i en amerikansk journal og var straks klar over, at her var ungdommens båd, som dengang kunne amatørbygges for ca. 275 kr. incl. sejl.

Det var imidlertid viceskoleinspektøren for Strandmarksskolen i Hvidovre og formand for Hvidovre Sejlklub, "Suset", P. G. Hansen, der straks så, at sejllads med optimistjollen kunne være en udviklende og karakterdannende fritidsbeskæftigelse for børn og unge.

Han rejste de første år utrættelig det ganske land rundt for at hjælpe med igangsættelse af bygning af båden og undervisning i sejllads. Hans mål var, at der i 1960 skulle være mindst 2000 joller i søen.

Han stod også bag de årlige tilbagevendende landsskolekapsejlladser og det

"Dansk-Norske Skolestævne" i optimistjollesejllads.

Skive Sejlklubs bestyrelse blev hurtig interesseret i dette jolle projekt, og læge Sigurd Hauschildt og Carlo Jansson var de næste 10-år primus motor for bygning og sejllads med jollen. De arbejdede lokalt med samme entusiasme som P. G. Hansen gjorde på landsplan.

For at få forståelse for de tanker og ideer, der dengang udspandt sig omkring de tiltag klubben tog, for at forsøge at gøre Skive ungdommen interesseret i bygning af og sejllads med optimistjollen, skal der her orienteres om, hvorledes Skive Sejlklub greb sagen an.

Lørdag den 11. april 1959 indkaldte sejlklubben til møde i håndværkerforeningen. Til mødet var indbudt Skive Byråd, Skive skolevæsen, Skive aftenskole og en skare skoleelever fra Skives skoler, ca. 200 børn var mødt frem.

Skive Sejlklubs nestor, læge Sigurd Hauschildt, bød velkommen bl.a. til to udenbys gæster, viceskoleinspektør P. G. Hansen, Hvidovre, og fabrikant Villy Jacobsen, Århus. Læge Hauschildt indledte med nogle bemærkninger om mødets formål og sagde, at ungdommens fritidsbeskæftigelse efterhånden er blevet et større og større pro-

blem, som aftenskoler og idrætten må gøre en indsats for at få i den rigtige retning. Ungdommen er konkurrenceinteresseret, især indenfor sejlsport, og her har den tredobbelte guldvinder, Poul Elvstrøm, i høj grad været medvirkende til at øge interessen for jollesporten.

Jollesporten er ikke kun for velhavere. Den er ikke dyrere, end alle kan få råd til at deltage. Målet må være, at så mange drenge og piger som muligt får sin egen jolle. By efter by indser, at man må gøre noget for ungdommen og griber med begærlighed chancen for at optage jollesporten.

Skive har det mest ideelle jollefarvand i Danmark. Det bør udnyttes, og Skive Sejlklub har rammen for den videre udvikling, da klubben i 1943 af handelsministeriet blev godkendt til uddannelse.

Formanden for Hvidovre Sejlklub, viceskoleinspektør P. G. Hansen, redegjorde for planer, der i sin helhed går ud på, at interessere, såvel byens myndigheder, som skoler og aftenskoler, for foretagendet, og lade børnene få lejlighed til i sløjdtimerne at gennemføre byggeri af optimistjollen, som de kan forpagte og sejle om sommeren. Man regnede med, at det varer to ugentlige timer i tyve uger, at bygge en jolle. Man havde brugt den fremgangsmåde, at henvende sig til forskellige firmaer, og opfordret dem til at købe en jolle, som firmaerne selv navngav. Der var stor interesse fra firmaernes side, og i løbet af kort tid, havde man 15 joller, som blev forpagtet af skoleelever, der selv havde det fulde ansvar for

båden. Når eleverne voksede fra båden, blev den afleveret til ejeren, som forpagtede den ud igen. Et byggesæt til jollen kan bygges af børn i 7.-8. klasse.

Skolekommissionens formand, prokurist Høvenhoff, takkede Skive Sejlklub for det friske initiativ, den har taget. "Jeg skal love, at vi med velvillighed vil tage spørgsmålet op til overvejelse snarest muligt". Vore sløjdlokaler er måske ikke helt egnede til formålet, og det kan også være et spørgsmål om at finde de rigtige lærerkræfter, men det er vanskeligheder, der kan overvindes.

Stadsskoleinspektør Halskov Hansen udtalte, at skolerne er meget interesseret i at gøre, hvad de kan for at støtte sagen. I 8. klasse har vi valgfrie gruppefag, og man kunne herunder også optage sejlsport med bygning af jollen og give eleverne undervisning i brug af jollen i sommerferien. Svømmeundervisningen i Skive er noget tilbage at ønske, og kunne interessen herfor fremmes gennem jollesporten, ville det være glædeligt.

Formanden for A.O.F. i Skive, Liebetau Hansen, udtalte, at da der allerede indenfor aftenskolen havde været rejst spørgsmål om jollebygning, havde han forespurgt amtet, som har stillet sig velvillig overfor tanken. Der er allerede bygget to joller i skolens sløjdlokale i vinter, så det kan altså lade sig gøre at benytte lokalerne til formålet. (Red. Det var i øvrigt Carlo Jansson og dennes søn Peter, der byggede den første optimist-jolle i Skive)

Sluttelig oplyste viceskoleinspektør P. G. Hansen, at enhver sløjd lærer ville kunne undervise i bygning af jollen.

Efter mødet blev der vist film, og holdt foredrag for skolebørnene og forældrene i teatersalen. De viste stor interesse for projektet.

Børnene kvitterede for invitationen og foredragene med at udbringe et taktfast hurra for Skive Sejlklub.

Ved en efterfølgende forhandling udtrykte såvel skolekommissionens formand, prokurist Høvenhoff, som borgmester Woldhard Madsen stor interesse for sagen, og man enedes om at nedsætte et udvalg med repræsentanter fra såvel havneudvalget, aftenskolen, dagskolen og Skive Sejlklub.

Skive jollebyggeri i faste rammer

Det blev indledningen til det største projekt Skive Sejlklub i sin 60-årige historie har påtaget sig.

På efterårsgeneralforsamlingen kunne formanden, Ove Hendriksen, orientere om, at jollebyggeriet nu var i faste rammer, og de enkelte retningslinier for anskaffelse og bygning af joller var i orden.

Carlo Jansson kunne oplyse, at man nu var nået så langt, at de fleste byggesæt var

sikret. Nu manglede man kun at få fat på de rigtige drenge og piger til at bygge bådene.

Læge Hauschildt oplyste, at følgende firmaer og privatpersoner havde ydet bidrag:

Briketfabrikken "Dania", Fiskbæk, fru Falkenberg, Topps konditori, isenkræmmer Ladefoged, boghandler Agger, Børnehjælpsdagen, BP, Skive, A/S Skive Korn, A/S Andr. Andersen, A/S Skive Kulkompagni, Vulkan, A/S Jens Fogh, Skive Tømmerhandel, Nordvestjydsk Tømmergård og Skive Børstefabrik.

Byggeriet ville blive ledet af seminarie-lærer Nørgaard Pedersen.

Det var blevet bestemt, at jollesporten skulle ledes af et særligt udvalg under Skive Sejlklub, således at 3 repræsentanter fra byrådet blev betragtet som en slags tilforordnede, ellers bestod udvalget af repræsentanter fra bl.a. Skive Sejlklub, skolekommissionen og aftenskolen.

Borgmesteren døbte de 9 første optimistjoller

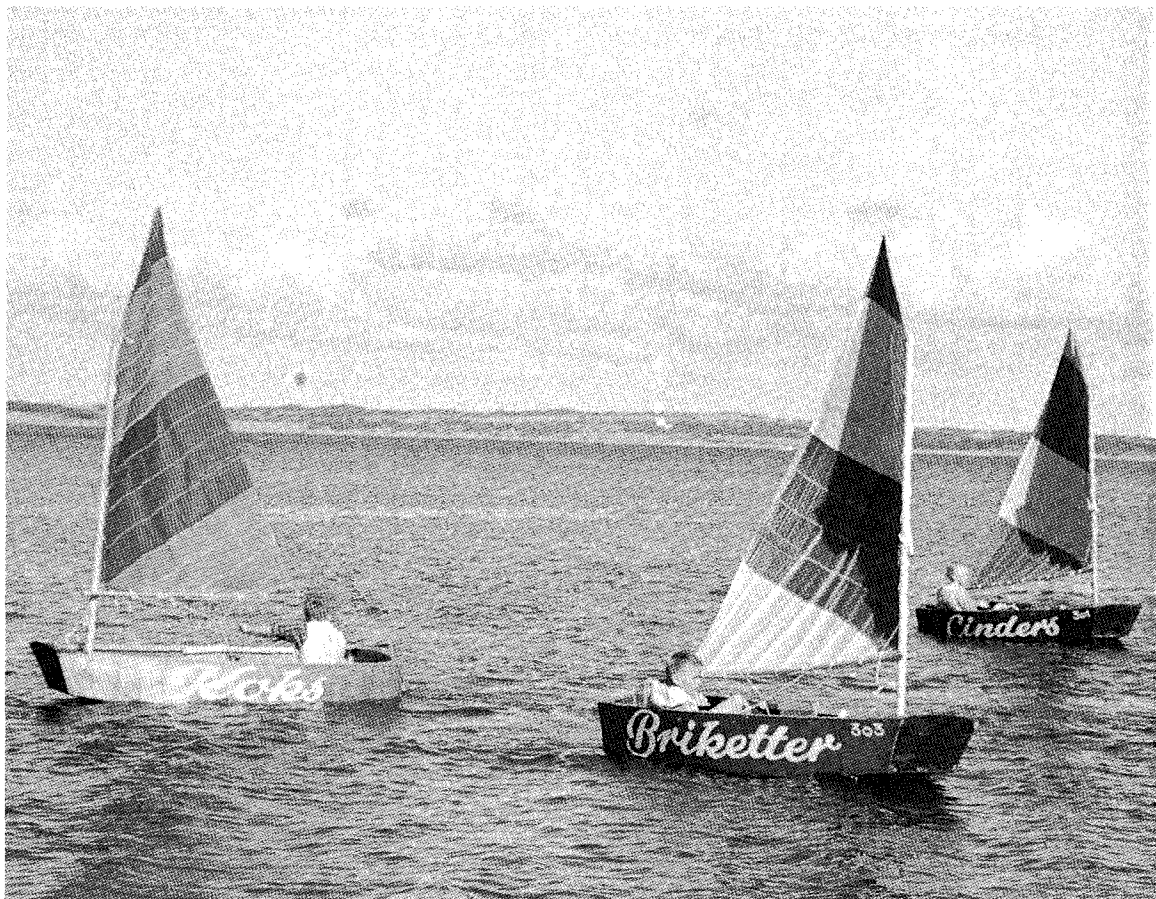
Lørdag den 18 juni 1960 var der trængsel foran Skive Sejlklubs nye plads, anledningen var standerhejsning og bådedåb af 9 nye optimistjoller. I forbindelse med dåben udtalte borgmester Woldhard Madsen:

Det er en ny gren på sejlsporten på Skive Fjord, der hermed begynder. Man har henvendt sig til den yngste ungdom, og vil

opdrage den til sejlsport. Jeg hører til dem, der nærer tro på ungdommen og har tillid til den, og jeg mener, man bør give de unge den bedst mulige start. Jeg tror, det er af værdi, at man skaber noget, der kan skabe glæde.

Borgmesteren takkede sejlklubben for dens initiativ og håbede, at drengene og pigerne ville få fornøjelse af sejlsporten.

Sluttelig døbte borgmesteren 9 optimistjoller i fjordvand.

De første optimistjoller kapsejler i 1960.

Optimistjollen i 60-erne

Optimistjollen var med til at sejlsporten ikke kun i Skive Sejlklub, men over det ganske land fik tag i ungdommen. Mange af de piger og drenge, der fik startet dengang er da også fortsat med til at dyrke sejlsport under en eller anden form. De er altid interessante at møde på en kapsejlsbane, for man mærker straks deres store kendskab til kapsejlsregler og elementernes påvirkning på skibet. De kan både sejle efter reglerne, og på reglerne, og deres grundlæggende viden er bare i orden.

Omkring 1970 blev det tilladt at bygge optimistjollen i andet materiale end træ, nemlig "glasfiber". Det var på en måde uheldig, for det var nu ikke længere muligt for skoleeleverne selv at bygge jollen. På den anden side kunne man ikke stoppe den udvikling, der lå i at bygge både af "kemiske" kunststoffer i stedet for træ.

Mange professionelle bådebyggere og seilmagere kappedes om at bygge den mest attraktive optimistjolle, som ungdommen bejlede efter.

Det blev en vanskelig tid for optimistjolleudvalget under DS. Men stadig med skoleinspektør P. G. Hansens kloge medvirken kom man gennem de problematikker, der opstod.

Skive Sejlklub var på nært hold med til at løse problemerne, idet Ernst L. W. Møller, SS, blev Limfjordskredsens valgte repræsentant i optimistjolle-udvalget under DS fra 1972-1978 og var som sådan med til at bibeholde OP-jollen som de yngste sejlernes

jolle, nedlægge skolestævnerne og i stedet lade afholde kredsmesterskaber, DM, NM, EM og VM i denne jolletype.

I 1978 blev det bestemt, at DS ville anbefale "Europajollen" (enmandsjolle) i stedet for Flipperjollen (tomandsjolle) som den jolle, de unge skulle fortsætte i, når de var "vokset" fra optimistjollen.

Internt i Skive Sejlklub måtte vi sige farvel til det særdeles gode samarbejde, der havde været omkring træjollen, med Skive kommune og Skive skolevæsen.

Skive Sejlklub trak nu alene i skøder og fald i forbindelse med den "nye" optimistjolle.

En epoke var slut og en ny skulle tage sin begyndelse for optimistjollen også i Skive Sejlklub.

Der er på dette tidspunkt grund til at nævne et par navne foruden de som allerede er nævnt.

Her skal vi ind i klubhuset og ud på fjorden.

Jytte og Erik Agger har for optimistjollesejlerne udført et meget stort og uselvisk arbejde for at lære børnene at sejle jollen og sørge for den orden og respekt, der skal udvises overfor materiel og sikkerhed til søs. (Orden må der være). De har begge medvirket til den store succes og glæde børnene opnåede ved at sejle i jollen.

Glasfiberoptimistjollen

I begyndelsen af 70-erne ændredes som nævnt optimistjollen fra at være en træjolle til at være en glasfiberjolle, som nødven-

digvis skulle købes hos en professionel bådebygger. Dem var der i starten mange af.

Herved ændredes mange ting omkring OP-jollen.

Man kunne ikke samle ungdommen og forældrene omkring byggeprojektet af egen jolle. Der var ikke i så høj grad brug for samarbejdet mellem skolerne (kommunen) og sejlkлубben. I DS og ude i lokalforeningerne var man dog klar over, at det var det rigtige fartøj, man havde fundet til ungdommen.

I Skive Sejlklub fandt et mindre dyk i interessen for jollen sted, men enkeltpersoner som Bendt Fuglsang m.fl. formåede at bibeholde nogen interesse og aktivitet omkring jollen. Skive Sejlklubs bestyrelse angreb problemerne som en opgave, der skulle løses. Det var den rigtige båd til den yngste generation af sejlere, derfor blev arbejdet i ungdomsafdelingen med de midler, der var til rådighed, tilgodeset på bedste vis.

Skive Sejlklubs ungdomsafdeling 1993

Ungdomsafdelingen er rent sportslig nok den mest aktive del af Skive Sejlklub. Ifølge Skive Sejlklubs regnskab drives afdelingen for godt 20.000.- kr.

1993 optimistjollen er et "sophisticated" idrætsredskab til over 20.000.- kr.

Ungdomsafdelingen har i dag 28 optimistjoller, hvoraf 11 er "Winner", de øvrige er fra Falsled. De to nyeste er sponsoreret i 1991 af Sparbank Vest og Salling Bank. Alle øvrige Winner-joller er 6 - 10 år gamle. Falsledjollerne er anskaffet i 1976-77.

Alle joller er anskaffet på baggrund af sponsoraftaler med lokale firmaer. Alle joller er klubejede, og det er ret specielt.

Udviklingen går i retning af, at klubben nu kun stiller et Winnerskrog til rådighed for den kapsejlsinteresserede pige eller dreng, der så selv skal udruste den med rig og sejl. Det er nemlig vanskeligt at skaffe sponsoraftaler på komplet udrustede joller grundet de høje anskaffelsespriser.

Det er også svært at vedligeholde 28 komplet udrustede joller.

Begyndersejlerne får fortsat stillet komplet jolle til disposition, så her stilles der ikke umiddelbart større økonomiske krav. Så snart sejlerne vil avancere op i nyere joller stilles der ikke blot økonomiske krav. Sejleren skal nemlig også:

- Være stævneaktiv.
- Passe træningen 2 gange ugentlig.
- Behandle og vedligeholde det udleverede grej ordentligt.

Klubben arrangerer et - to større stævner om året for optimistjoller.

Det største stævne, klubben har arrangeret, var DSO 1, som fandt sted i dagene 22.-23.-24. juni 1990. Her samledes de bedste optimistjollesejlere for at afvikle første afdeling i slaget om 25 pladser ved kommende VM, EM, NM-stævner. Der deltog i alt 120 sejlere. Enhver vil kunne forstå, at det ikke er en enkelt sag at få stænderet og afviklet et stævne med så mange deltagende både. Skive Sejlklub (Ungdomsudvalget) klarede imidlertid opgaven med bravur.

De første sejladser blev afviklet under meget vanskelige vejforhold med tæt regn og vindstød op til 12-14 sek.m. Det forårsagede brækkede master og flængede sejl, men det lykkedes for 116 af 120 startende både at opnå en sluttid.

Lis Jacobsen, medlem af løbsledelsen, kunne berolige pressen med, at der lå ca. 15 sødygtige både i beredskab til at bistå ved eventuelle havarier og uheld.

På land var det, traditionen tro, med lidt blandede følelser, at forældre og pårørende overværede de unge sejlere bedrifter på søen.

Skive Civilforsvar sørgede for, at den varme forplejning var i orden, når de våde sejlere kom i land.

Med det årlige åbne "Limfjordsmesterskab" i august samler klubben omkring 100 optimist- og europajoller fra det meste af Jylland. Af kapsejladskalenderen fremgår det, at der næsten er stævne hver weekend. Og Skive Sejlklub er faktisk antalmæssigt en af de største klubber til disse stævner.

OP-afdelingen har organiseret sig med privat jolletransport - Dvs. 1-2 joller på hver trailer med forældre som den drivende kraft.

Andre klubber er "institutionerede" med store jolletrailers, der pakkes og køres af nogle få engagerede trænere, hvor byrden helt ligger på trænerens skuldre. Tidligere kørte SS også på denne måde. Herved blev der trukket store vekslere på Olav Johnsen og ... Davidsen.

Det vil sige, at det netop er karakteristisk, at Skive Sejlklub i dag har en meget

stærk forældrekræds, der både træner børnene og vedligeholder/opbygger klubbens grej.

I spidsen for det hele står Lis og Otto Jacobsen, der de sidste 10 år har brugt næsten alt deres fritid på ungdomsafdelingen.

10 af optimistjollerne kaldes "sæbekasserne". Det skal forstås på den måde, at de bruges til begynderundervisning. I dag er der 20 begynderoptimister. Der trænes en gang ugentlig af Niels Sohn.

De 20 sejlere er delt i 2 hold, der træner efter hinanden - for ellers er der ikke joller nok.

Skive Sejlklubs ungdomsafdeling oplever faktisk et nyt boom af optimistsejlere i disse år. Derfor er der på lidt længere sigt ikke nok joller til alle de dygtige og interesserede kapsejlere, der er på vej.

Fortsætterne er opdelt i A-, B- og C-sejlere. De trænes tirsdag og torsdag aften. A/B-sejlerne trænes af Erik Frydenlund og Per Laugesen. C-sejlerne trænes af Bjarne Mathiasen, Erik Thomsen og Peter Nørgård.

Skive Sejlklub har en god, sund og velfungerende ungdomsafdeling med en god ledelse, der samarbejder godt med "forældrekrædsen".

Seniorsejlerne bør være opmærksomme på det forhold, også når der tales om lokaliteter til ungdomsafdelingen. I modsætning til tidligere er de unge sejlere aktive med deres sport, blot der ikke er is på fjorden.